

СТВОРЕННЯ ФОНОГРАМИ ЗА ДОПОМОГОЮ ADOBE AUDITION

Ю. М. Доро*

Засідання методоб'єднань відбувається згідно з планом у кожному позашкільному закладі. Пропонуємо до вашої уваги засідання, проведене Палацом дитячої та юнацької творчості «ІСТОК» (м. Харків). на якому педагоги, що викладають вокал, опановували програму Adobe Audition 1.5, створювали фонограму, обробляли й моделювали записи.

Тема навчання: використання комп'ютерних технологій у роботі керівника вокального гуртка позашкільного навчального закладу (З досвіду роботи керівника Театру пісні «Експресія» ПДЮТ «ІСТОК»).

Форма: майстер-клас.

Мета: набуття практичних навичок для роботи з програмою Adobe Audition 1.5. (слайд 2).

Завдання:

- ✓ розібрати та вивчити вокальні партії музичного твору з репертуару К. Бужинської «Україно»;
- ✓ спробувати, не змінюючи методики, самостійно переробити твір;
- ✓ записати результат на CD-диск.

ХІД ЗАНЯТТЯ

ВСТУПНЕ СЛОВО

Сучасний музичний навчально-творчий процес вимагає впровадження новітніх технологій. Одним з таких напрямків є використання персонального комп'ютера в роботі керівника вокального гуртка.

Однією із провідних комп'ютерних програм для музикантів є Adobe Audition 1.5.

Ця програма надає можливості редагування та обробки музичного твору на багатотрековому цифровому магнітофоні і може застосовуватись як з аудіо-, так і з відеоінформацією. Вона самодостатня для запису як вокалістів, так і інструментальних колективів.

Для того щоб користуватись програмою Adobe Audition 1.5, нам треба знати, з якими файлами вона сумісна. Це майже всі аудіофайли, наприклад, **wav**, **MP3**, **ogg**, **aif** тощо; службові файли — **pk**,

а також найголовніший файл, який несе інформацію про всі файли сесії, файл з розширенням **ses**.

Сесія — це сукупність аудіофайлів, розташованих у вікні мультитреку.

Файл **ses**, який розповідає програмі, де розміщений той або інший аудіофайл відносно інших, а також, у яких у теках у кореневому каталозі комп'ютера розміщені збережені або використані файли, необхідний для того, щоб програма правильно виставляла час за шкалою (користуємось будь-якими одиницями виміру: секунда, семпл, такт, доля).

Мультитрек — це віртуальний програмний пристрій для запису кількох треків одразу, або по черзі. Це залежить від можливостей звукової карти та комп'ютера.

Ми записуватимемо по одному треку. У цьому вікні можна робити майже все: обробку, зведення, редагування. Але для комфортнішої роботи ми маємо вікно редагування.

ПРАКТИЧНА РОБОТА.

НАЛАШТУВАННЯ ПАРАМЕТРІВ

Перш ніж почати запис, ми налаштуємо параметри треку, які стосуються звукової карти та мікрофона.

* Ю. М. Доро, керівник Театру пісні «Експресія», ПДЮТ «ІСТОК», м. Харків.

Фонограма-мінус

Спочатку підготуємо фонограму-мінус. (Будемо використовувати фонограму-мінус пісні «Україна» з репертуару К. Бужинської.)

Що таке фонограма мінус? У такій фонограмі музичний супровід є, а голос виконавця відсутній. Зберігаємо фонограму-мінус у будь-якій теці або на робочому столі — як вам зручніше.

Мікрофон

Тепер налаштуємо мікрофон. Хто користується скайпом, у того мікрофон вбудований. Неважливо, чи виносний мікрофон, чи вмонтований у веб-камеру. Головне, щоб не динамічний. Для динамічного мікрофону потрібний спеціальний підсилювач, а ми хочемо записувати треки без зайвих складнощів.

Відкриваємо панель Windows 7. Меню «Пуск» — «Панель управління», «Звук». З'являється віконце «Запись», «Мікрофон» та «Свойства».

Установлюємо рівні мікрофона та підсилення.

Переходимо на вкладку «Дополнительно», щоб вибрати розрядність і частоту дискретизації (частоту відліків) під час перебудови аналогового сигналу в цифровий).

Мікрофон налаштований. Можна переходити до запису.

Підготовка до запису

Відкриваємо програму Adobe Audition 1.5. Перед нами поле темно-сірого кольору та панель інструментів багатьма кнопками.

Щоб записати голос під фонограму, нам потрібна кнопка «Мультитрек».

Ми бачимо чотири треки замість одного, і біля кожного власні кнопки. Вони нам знадобляться, але трохи пізніше.

Зараз нам треба перенести фонограму-мінус у віконце зліва. Перша вкладка «Файл». Натискаємо кнопку «Импорт файла», вибираємо нашу раніше підготовлену фонограму.

Файл імпортується.

Тепер він там, де потрібно.

Мишкою перетягуємо файл у верхній трек.

Запис, спроба перша

Тепер переходимо безпосередньо до запису.

1. Поруч з другим треком на панелі натискаємо кнопку з літерою R, тобто помічаємо його для запису.
2. Повертаємось до першого треку, з фонограмою. Нам треба виставити на ньому об'єм

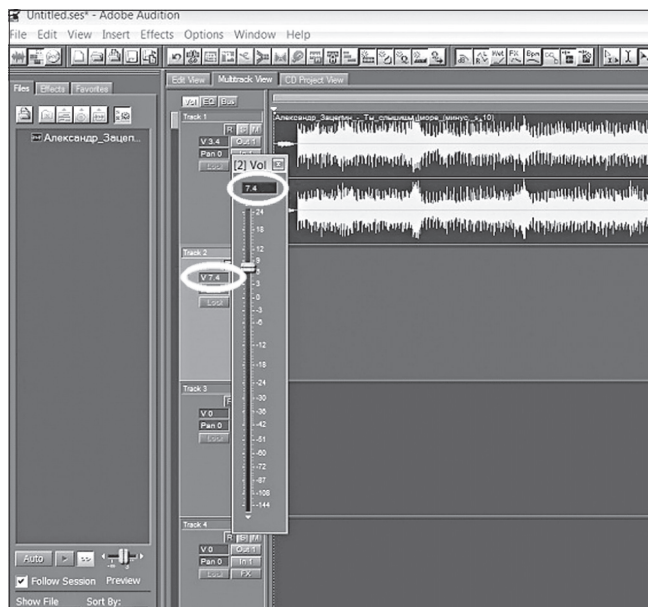
звуку, щоб музика не заглушала слова і голос проявився у всіх нюансах.

3. Правою кнопкою миші клацаємо на дрібне віконце із символом «V 0». З'являється шкала з повзунком. Рухаємо його вгору, зупиняючи його на цифрах, припустимо, 3.4. На табло шкали побачимо ті самі 3.4.

Перевіряємо, чи не дуже гучно звучить музика.

4. Програємо початок нашої фонограми: лівою кнопкою клацаємо на Play і слухаємо, що вийшло.

5. Якщо все добре, то переходимо до другого треку, для запису голосу. Він вже помічений. Треба також попрацювати з об'ємом звуку. Так само клацаємо правою кнопкою на віконце «V 0» і піднімаємо повзунок. Вийшло 7.4, трек готовий до запису.

6. Працюємо з мікрофоном; клацаємо на нижній правій панелі кнопку з червоною точкою. З динаміків йде музичний супровід. Можна спробувати записати голос. Скажіть декілька слів або заспівайте — зараз нам важливо не потрапляння в ноти, а доведення, що мікрофон працює, й запис відбувається.
7. Зупиніть запис, клацнувши «Стоп» на нижній правій панелі.

Збереження і прослуховування

1. Щоб зберегти записаний уривок, робимо наступне. Лівою кнопкою миші два рази

клацнемо на поле другого треку, саме там, де йшов запис. Бачимо такий екран.

Це запис, щойно зроблений. Назва «Трек 2» з'явилося ще й у віконці для файлів, над фонограмою, яку використовували як музичний супровід.

2. На верхній панелі інструментів клацаємо «Файл» та «Сохранить как».
3. Зберігаємо у форматі mp3. Спочатку з'явиться віконце-попередження, що файл може бути збережений у стислому вигляді, а якщо ви хочете оригінал без спотворень, то треба зробити резервну копію. Ігноруємо попередження і зберігаємо файл.
4. Для перевірки відтворюємо запис на будь-якому медіаплеєрі. Якщо щось не подобається, спробуйте попрацювати з налаштуваннями мікрофону та підібрати потрібний об'єм звуку у дрібних віконцях ліворуч від треку.

Нова сесія запису. Спроба друга

Повертаємось у режим мультітрека і починаємо нову сесію.

1. Записуємо **перший трек**. На всі наступні треки переносимо такі самі налаштування.
2. Коли всі вокальні **треки музичного твору записані** та перевірені, можна переходити до об'єднання цих окремих треків в один або декілька, це залежить від визначеного завдання. Для того щоб це зробити, потрібно **виділити ці окремі треки** і об'єднати (зміксувати) їх.
3. Після цього ми переходимо до балансування, еквалізації та інших обробок. Для цього ми користуємось внутрішнім **програмним мікшером** Adobe Audition 1.5.

Обробка музичного твору

Є два шляхи **обробки музичного твору**. Можна обробляти безпосередньо у вікні мултиредактора (це займає багато комп'ютерних ресурсів), або ж користуватися вікном редагування. Різниця між цими обома шляхами є в тому, що у вікні редагування неможливо почути результат обробки без деструктивного змінення треку.

Наприкінці ми проводимо вже знайому нам операцію з об'єднання декількох треків в один **ключний файл**.

Самостійна робота

Кожний з учасників майстер-класу здійснює запис звуку та прослуховує його.

Підсумки. Таким чином, ми розглянули деякі можливості програми Adobe Audition 1.5. Поза нашою увагою залишились такі можливості програми, як: динамічна обробка, застосування фільтрів, можливості корекції висоти звуку, швидкості відтворення музичного твору, спектрального аналізу щодо частоти та амплітуди тощо.

Цю програму корисно застосувати в навчальному та позанавчальному процесі, як засіб для самоконтролю під час вивчення партії, для змінення тональності фонограм, для їх редагування.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Петелин Р., Петелин Ю.* Adobe Audition Обработка звука для цифрового видео. — БХВ Петербург. — 400 с.
2. *Петелин Р., Петелин Ю.* Cool Edit Pro 2 Секреты мастерства. — БХВ Петербург : Арлит, 2002. — 430 с.
3. *Живайкин П.* 600 звуковых и музыкальных программ. — БХА Петербург, 1999. — 624 с.
4. *Глушаков С., Сурядный А.* Персональный компьютер. — Фолио, 2003. — 500 с.
5. *Рабин Д.* Музыка и компьютер. Настольная студия. — ООО «Попурри», 1998. — 272 с.
6. *Цоллер С.* Создание музыки на ПК : от простого к сложному. — БХВ Петербург, 2003. — 320 с.
7. *Браун Р.* Компьютер — композитор. Искусство создания танцевальной музыки на компьютере. — ЭКОМ, 1998. — 448 с.